

Kainuun selviytymissuunnitelma 2020 - 2021

MYR § 37

Koronakriisin vaikutusten hoitaminen ja elvytys vaativat pikaisia toimenpiteitä myös aluetasolla. Kainuun liitto kokosi jo toukokuun lopulla kunnilta sidosryhmiltä toimenpide-ehdotuksia koronakriisin kielteisten vaikutusten torjumiseksi ja kriisistä toipumiseksi. Toimenpide-ehdotukset käsiteltiin maakuntahallituksessa 1.6.2020.

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt kirjeellään 18.6.2020 maakunnan liittoja valmistelemaan alueelliset selviytymissuunnitelmat ”koronakriisin taloudellisten vaikutusten jälkihoidon ja jälleen rakennuksen alueellisten toimien kokoamiseksi”. Kainuun selviytymissuunnitelma on siten vastaus ministeriön ohjeeseen. Suunnitelma kattaa vuodet 2020 – 2021 ja on siten yhdistettävissä nykyisen maakuntaohjelman toimeenpanoprosessiin ja uuden valmisteluun. TEM:n ohjeiden mukaisesti valmisteltu **Kainuun selviytymissuunnitelma 2020 - 2021** hyväksyttiin maakuntahallituksessa 12.10.2020.

Selviytymissuunnitelma tulee sisältämään sekä **nopean palautumisen toimenpiteet** että **valinnat uuden kasvun käynnistämiseksi**. Pidemmän tähtäimen strategiset valinnat ja toimenpiteet täsmennetään maakuntaohjelmatyön 2022 - 2025 valmistelun yhteydessä. Selviytymissuunnitelmassa korostetaan uudistustoimia, jotka nopeuttavat Kainuun aluetalouden toipumista koronakriisin vaikutuksista, vahvistavat uusia kasvupolkuja sekä parantavat alueen resilienssiä.

Suunnitelmaa tullaan toimeenpanemaan kansallisilla ja EU:n lanseeraamilla erilaisilla korona-elvytysrahoituksilla. Näitä varoja on jo valtion korona-elvytyspaketissa (lisätalousarvio) ja lisäksi heinäkuussa EU:ssa päätetyt rahoitusvälineet tulevat ensi vuodesta lähtien käyttöön kansallisella ja maakuntatasolla. Suunnitelma tulee olemaan pohjana myös Kainuun maakuntaohjelman seuraavalle toimeenpanosuunnitelmalle (TOPSU), joka hyväksytään maakunnan yhteistyöryhmässä vuoden 2021 ensimmäisessä kokouksessa.

Kainuun selviytymissuunnitelman valmistelu on ollut pohjana myös Kainuun esityksille **Suomen kestävän kasvun ohjelmaan**.

Kainuun selviytymissuunnitelmaa on valmisteltu mahdollisimman laajassa yhteistyössä kiireellisestä aikataulusta huolimatta. Kainuun liiton asiantuntijoiden lisäksi valmistelussa ovat olleet aktiivisesti mukana Kainuun ELY-keskuksen asiantuntijat sekä maakunnan yhteis-

työryhmä ja sen sihteeristö. Ehdotuksia ohjelman sisältöön on pyydetty ja saatu jäsenkunnilta sekä keskeisiltä sidosryhmiltä mukaan lukien Kainuun yrityspalveluverkosto. TEM:lle on toimitettu 30.9.2020 luonnos selviytymissuunnitelmaksi.

Suunnitelma pohjautuu Kainuun ajantasaiseen aluekehityksen **tilannekuvaan**, jota on ylläpidetty Kainuun liiton, ELY-keskuksen ja TE-toimiston yhteistyönä. Tähän liittyy erityisesti koronakriisin alueellisten vaikutusten seuranta- ja arviointiaineisto.

Yleisenä tavoitteena on kehittää Kainuun aluetalouden rakennetta niin, että vahvoja ja kehittyviä toimialoja ja klustereita on useita, yritys rakenne on monipuolinen ja koko aluetalouden innovaatio- ja uudistumiskyky on hyvä.

Erityistavoitteina 2020 – 2021 selviytymissuunnitelmalle ovat:

1. Kainuun alue-, yritys- ja kuntatalous toipuu (kriisi- ja toipumistomilla) koronapandemian aiheuttamasta kriisistä; erityistä huomiota kiinnitetään yrityksiin ja kohderyhmiin, jotka ovat kärsineet eniten koronakriisin vaikutuksista.
  - Kainuu varautuu pandemian toiseen aaltoon ja pidentymiseen.
2. Kainuun aluetalous jatkaa kasvu-uralla ja uudistuu digitaalista ja vihreää siirtymää hyödyntäen vahvistuvia trendejä kuten ympäristöä, tilaa ja väljyyttä arvostavaa asumista, monipaikkaistumista, paikkariippumatonta työtä ja etäopiskelua sekä kestäväää, kansainvälistyvää matkailua.
  - Kainuun kasvua vauhditetaan investointiohjelmalla, jossa kootaan keskeiset tuotannolliset, saavutettavuus- ja osaamisinvestoinnit ja joita toteutetaan mm. suunnitelma-astetta parantamalla
  - Kuntien palveluinfrainvestoinnit ovat osa investointisuunnitelmaa
  - Korjataan Kainuun aluetalouden rakenteellisia ongelmia (joita koronakriisi kärjistää), kuten julkisen sektorin työpaikkojen suuri osuus, väestön ikärakenne ja huoltosuhde, saamalla alueelle lisää yksityisen sektorin työpaikkoja, investointeja, yrityksiä, koulutustarjontaa sekä lisää työntekijöitä ja opiskelijoita alueen ulkopuolelta.
3. Selviytymissuunnitelman toimenpiteet tukevat
  - siltasopimusta: osaavan työvoiman saatavuuden ratkaisuja
  - mainetyötä: lisäämällä Kainuun veto- ja pitovoimaa
  - oikeudenmukaista siirtymää (JTF-toimenpiteet) sekä
  - Suomen kestävä kasvun ohjelmaa.

Kainuun maakuntahallituksen hyväksymä selviytymissuunnitelma 2020-2021 on erillisliitteenä.

MYR sihteeristö käsitteli asiaa kokouksessaan 20.4.2020 ja

15.10.2020.

Erillisliite nro: 3 Selviytymissuunnitelma

Kokoukselle esitellään tässä yhteydessä myös Kainuun esitykset Suomen kestävän kasvun ohjelmaan.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteyistyöryhmä (MYR) merkitsee tiedoksi erillisliitteenä olevan Kainuun liiton selviytymissuunnitelman 2020-2021.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Merkittiin tiedoksi esityksen mukaisesti.